

Allikas: Leninlik Lipp, 25.03.2016. Источник: Ленинское знамя. Твер.

Igor Mangazeev

22.03.2016. a. sõitis meile esmakordselt külla Eesti saadik Venemaal Arti Hilpus. Visiidi eesmärgiks oli külastada rahulat Kalinini rajoonis, kus 60 aastat tagasi suri Eesti Vabariigi esimene president ning külastada tema matmispaika. Saadikut saatis Burashevo rahvale juba tuttav Saatkonna 2. Sekretär Regina Paland i- Paju ja eesti rezisöör Margus Paju.

Meie õiend: saadik lõpetas Tartu Ülikooli ajalooteaduskonna. Edasi on elulookirjeldus... Regina Palandi kohta on kirjas, et tema läheb 2016 suvel tööle Brüsselisse...

Saadiku võttis vastu Burashevo omavalitsuse volikogu esimees Sergei Rozkov. Rituaalne tseremoonia algas asula keskel asuva nõukogude sõdurite mälestusmärgile lilled panekuga ning sealt edasi Konstantin Pätsi mälestuskivi ja -risti juures Burashevo vanal kalmistul Pargi tänava ligidal. Pidulikust mälestusüritusest võtsid osa vallavanem Sergei Rumjantsev, Tveri Eesti Seltsi esimees Elmar Aljas, Tveri Linnavalitsuse saadik Jelena Julegina, Burashevo ja Jezvini kooli õpilased ja õpetajad. Asetades lilli presidendi matmispaigale, Hilpus märkis et mõningased presidendi teod kutsuvad tänase päevani esile poleemikat ja eesti ajaloolased ei ole mitte ühtsetel seisukohtadel. „Kuid samal ajal ei ole põhjust kahelda, et ta tegutses riigi ja rahva huvides, toetudes oma isiklikele seisukohtadele. Ta maksis selle eest oma eluga, sattudes totalitaarse repressiivaparaadi ohvriks... Teda veeti pidevalt ülekuulamistele, paigutati psühhiaatrikliinikutesse, hoiti vanglates. Burashevosse toomise ajaks 1955.a. oli Pätsi tervis tugevalt kahjustunud ning 18. Jaanuaril 1956. Ta suri.“

Nõukogude Liidus igati varjati seda, et president suri psühhiaatrikliinikus peale kaht aastat seal viibimist. Ja alles 1988.a. oktoobris eestlased Henn Latt ja Valdur Timusk leidsid Konstantin Pätsi ligilähedase matmispaiga. Pätsi raviarst Ksenja Gusseva näitas metsas seda kohta, kuhu presidendi surnukeha hobusega toodi. 1990.a. presidendi säilmed maeti ümber Tallinna Metsakalmistule.

Ksenja Gusseva ja peaarst teadsid, kes lamab eraldi palatis. Sellepärast maeti Konstantin Päts kirstus, riides ja Skorohodi vabriku tennistes, mitte nagu teisi, mässituna katkisesse linasse. Aga tema kuld kell jäigi kadunuks.

Selsamal päeval ümarlaual, mis toimus Burashevo kooli ruumides, saadik ütles „Eestis teatakse, et on olemas säärane koht kui Burashevo, et siin austatakse Konstantin Pätsi mälestust. Kui Eesti riigi esindaja, saan ma öelda, et see, mida te siin teete, on unikaalne ning väärib tähelepanu. Suur tänu teile selle eest.“

Burashevo koolis on muuseum, milles eraldi nurk on pühendatud Pätsile, niisugust ekspositsiooni pole isegi Pätsi kodukohta koolides Pärnumaal. Visiidi lõppedes lubas saadik külastada Burashevot ja kinnitas, et **eesti ajakirjandus saab rohkem kajastama seda mälestuskohta ning abistab konkreetsete projektide korral partnerite leidmist.**

Samal päeval, tehes Burashevot ringkäigu, delegatsioon lahkus Moskvasse.